

РЕШЕНИЕ

№ 66

гр. Пазарджик, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, I НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в
закрито заседание на шестнадесети април през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Коста Ст. С.ов

Членове: Димитър Б. Бишуров
 Асен В. Велев

като разгледа докладваното от Димитър Б. Бишуров Въззивно частно
наказателно дело № 20245200600218 по описа за 2024 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XXI от НПК.

Делото е образувано по въззивна жалба на обв. В. Г. П., ЕГН
*****, подадена чрез защитника адв. Р. А. от АК-Пазарджик, против
протоколно определение от 15.02.2024г., постановено по НОХД № 46/2024г.
по описа на В. районен съд.

Производството по горесцитираното дело се е развило пред
първоинстанционния съд по реда на Глава XXIX от НПК, като след
одобряване на внесеното извънсъдебно споразумение, съдът е открил
производство по реда на чл.306, ал.1, т.1 от НК, във вр. с чл.53 и чл.343б ал.5
от НК.

Именно в това производство съдът е постановил обжалваното
протоколно определение, с което на основание чл.343б ал.5 от НК е присъдил
в тежест на подсъдимата П. да заплати, в полза на държавата, парична сума в
размер на 10 200 лева, представляваща равностойността на МПС, послужило
за извършване на престъплението по чл.343б ал.1 от НК, а именно л.а.
„.....“ с рег. № *****.

В законоустановения срок е подадена горепосочената въззивна жалба, в която са развити доводи за незаконосъобразност на определението, като се акцентира на това, че процесното МПС не било средство, а предмет на престъплението, поради което нормата на чл.53, ал.1, бук. "а" от НК била неприложима. В същото време неприложима била и разпоредбата на чл.53, ал.1, бук. "б" от НК, доколкото тя не предвиждала присъждане на равностойността на предмета на престъплението, а само неговото отнемане, ако принадлежи на виновния, което в случая не било налице. Заключават се, че въпреки разпоредбата на чл.343б ал.5 от особената част на НК, то в общата част липсва норма, даваща възможност съдът, по реда на чл.306 ал.1, т.1 от НК, да присъди равностойността на МПС, което е предмет на престъплението. С тези съображения се иска отмяна на обжалваното определение.

В условията на алтернативност се иска неговото изменение и присъждане само на $\frac{1}{2}$ ид. ч. от стойността на процесното МПС, като се развиват доводи, че неговият собственик живеел на семейни начала с подсъдимата от 5-6 години и двамата заедно участвали в закупуването на автомобила, при което следвало да се приеме, че това МПС било в режим на СИО.

Против въззивната жалба не подадено възражение от страна на прокурора.

В проведеното пред въззивния съд открито съдебно заседание представителят на прокуратурата оспорва жалбата. Застъпва становище за правилност и законосъобразност на обжалвания съдебен акт, като отправя искане за неговото потвърждаване.

Защитникът на жалбоподателя В. П. поддържа жалбата по изложените в нея съображения, като пледира за отмяна на обжалваното определение. Алтернативно пледира за неговото изменение, изразяващо се в присъждане само на $\frac{1}{2}$ ид. ч. от равностойността на процесното МПС, поради това, че същото било в режим на СИО. В допълнение към въззивната жалба сочи, че при постановяване на обжалваното определение било допуснато съществено процесуално нарушение, т.к. същото не било подписано с електронен подпис от състава на съда.

Жалбоподателят В. П. не се явява пред въззивната инстанция и не

взема становище по съществува на правния спор.

Пред въззивната инстанция не се ангажираха нови доказателства.

Съдът, след като обсъди доводите във въззивната жалба, събраните по делото доказателства, съображенията на страните и провери в цялост правилността на обжалваното определение, намира за установено следното:

Въззивна жалба е процесуално допустима, като подадена от правоимащо лице, в срока по чл.319 от НПК и отговаряща на изискванията на чл.320 от НПК.

Предмет на въззивна проверка е определение, произнесено на основание на чл. 383, ал. 2 от НПК, в производство по чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК, във вр. с чл.53 и чл.343б ал.5 от НК. Производството е било открито и определението произнесено, след като преди това първоинстанционния съд е одобрил внесеното извънсъдебно споразумение, с по силата на което подс. В. Г. П., ЕГН ***** е била призната за виновна и осъдена за извършено престъпление по чл.343б ал.1 от НК, като са й наложени и предвидени в закона наказания.

С обжалваното определение съдът, на основание чл.343б ал.5 от НК, е присъдил в тежест на подсъдимата П. да заплати в полза на държавата парична сума в размер на 10 200 лева, представляваща равностойността на МПС, послужило за извършване на престъплението по чл.343б ал.1 от НК, а именно л.а. „.....“ с рег. № *****. При постановяване на определението съдът се е съобразил наличните по делото доказателства, а именно: че престъплението е било извършено с горепосоченото МПС; че същото не е собственост на подсъдимата; че стойността на МПС към инкриминираната дата е възлизала на сумата от 10 200 лева, установена по експертен път.

Въззивният съд намира определението за правилно и законосъобразно, поради следното:

С измененията и допълненията на НК, обнародвани в ДВ, бр. 67 от 04.08.2023 г., в сила от 08.08.2023 г., беше приета нова алинея пета на чл. 343б от НК, според която, в случаите извършено престъпление по чл. 343б, ал.1 - 4 от НК- при управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над определени стойности или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, установено по надлежния ред, съдът

отнема в полза на държавата МПС, послужило за извършване на престъплението и е собственост на дееца, а когато деецът не е собственик - присъжда равностойността му. Очевидно волята на законодателя, при приемане на разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 от НК, е била при извършване на такова престъпление да бъде отнето в полза на държавата превозното средство, собственост на дееца, а ако той не е собственик - да бъде присъдена равностойността му, т. е. да се предвиди допълнителна превантивна мярка /санкция/ за неправомерното поведение на дееца, целяща възпиране на последния да извършва други такива престъпления, независимо от наложеното му наказание по НК.

С разпоредбите на чл. 53, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ от общата част на НК, също се предвижда отнемане в полза на държавата, но само на вещите, собственост на дееца, които са били средство, съответно предмет на престъплението, като в последния случай, това трябва да е и изрично предвидено в разпоредба от особената част на кодекса, каквато впрочем е и разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 от НК, а когато средството на престъплението липсва или е отчуждено, се присъжда равностойността му. Отнемането на вещи по чл. 53 от НК, представляващи средство, съответно предмет на извършено престъпление, в полза на държавата, съответно присъждане на тяхната равностойност в указаните случаи, е нещо отделно и независимо от наказателната отговорност, какъвто е и изричният текст и на самата разпоредба на чл. 53 от НК. Същото не е наказание по смисъла на наказателния закон, а представлява превантивна мярка под формата на гражданскоправна санкция за извършената противозаконна дейност, в какъвто смисъл е и трайната практика на ВС и ВКС по приложението на посочената разпоредба.

Престъпленията по чл. 343б, ал. 1 - 4 НК са част от престъпленията по транспорта, чиито обект на защита са обществените отношения, свързани с безопасността на движението, правилното функциониране и нормалната и безаварийна работа на транспорта. Няма спор в доктрината и съдебната практика, че при всички престъпления по транспорта, които са свързани с управление на превозно средство, това превозно средство е елемент от защитените обществени отношения, поради което и е част от престъпният състав. В този смисъл превозното средство се явява предмет на престъплението, а не средство за неговото извършване. Непрецизно

използваният от законодателя израз в разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 НК „МПС, послужило за извършване на престъплението“, не променя характера на МПС-то като предмет на престъплението и не го превръща в средство.

Без съмнение е, че мотивите на законодателя, при приемане на промените в НК и в частност новата разпоредба на чл. 343б, ал. 5 от НК, са били да се засили превенцията в посока да се предотврати извършването на бъдещо общественоопасно деяние, на първо място в личен за дееца план и на второ в генерален – за останалите членове на обществото ни.

От изложеното може да се изведе и връзката между посочените разпоредби от общата и особената част на НК и смисъла на разпоредбата на чл.343б, ал.5 от НК, а именно, че същата представлява едновременно аналог и разширяване обхвата на приложното поле на отнемането в полза на държавата, респ. присъждането на равностойност по чл. 53 от НК, независимо от наказателната отговорност. Предвиденото в разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 от НК отнемане на вещи предмет на престъплението - когато деецът е техен собственик, или присъждане в полза на държавата на тяхната равностойност - когато деецът не е техен собственик, както вече се каза не представлява наказание по смисъла на наказателния закон, а гражданскоправна санкция за извършената противозаконна дейност.

Както беше посочено по-горе, отнемането на вещи в полза на държавата, когато те са предмет на умишленото престъпление и принадлежат на виновния, се извършва в изрично предвидените в особената част на НК случаи, по аргумент от чл. 53, ал. 1, б. „б“ от НК. Такова отнемане, но освен него и присъждане на равностойност, е предвидено в особената част на НК - новата разпоредба на чл. 343б, ал. 5 от НК, която се явява специална по отношение на чл. 53 от НК. В случая специалната разпоредба на чл. 343б, ал. 5 от НК доразвива общата разпоредба на чл. 53 от НК, като предвижда освен отнемане в полза на държавата на предмета на престъплението, когато е собственост на дееца, но и присъждане на равностойността на предмета на престъплението, когато се установи, че деецът не е негов собственик. В този смисъл и както вече беше посочено, специалната разпоредба представлява едновременно аналог и разширяване обхвата на приложното поле на чл. 53 от НК, поради което приложима е именно специалната разпоредба, а не общата такава.

С оглед горното настоящата инстанция намира, че прилагайки разпоредбата на чл. 343б, ал. 5 от НК, в производството по чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК, респ. присъждайки заплащането на равностойността на процесното МПС в тежест на дееца-несобственик, първоинстанционният съд е постановил правилен и законосъобразен съдебен акт, т.к. правилно е приложил материалния закон.

В конкретния случай, с одобреното споразумение по НОХД № 46/2024г. В.т районен съд е признал обв. В. П. за виновна и я е осъдил за извършването на умишлено престъпление по чл.343б, ал.1 от НК. Това престъпление е било извършено при управление на МПС – л. а. „.....“ с рег. № *****. Процесният лек автомобил не е бил собственост на обвиняемата /нито изключителна, нито в режим на съсобственост/. Той е бил изключителна собственост на съжителстващия на семейни начала с обвиняемата – С. А.И. /виж справка за собственост на л. 32 от ДП/. Стойността на процесното МПС към инкриминираната дата е възлизала на сумата от 10 200 лева /виж заключение на СОЕ на л. 85-86 от ДП/.

При тези данни абсолютно законосъобразно първостепенният съд е присъдил в тежест на подсъдимата П. да заплати в полза на държавата парична сума в размер на 10 200 лева, представляваща равностойността на МПС, послужило за извършване на престъплението по чл.343б ал.1 от НК, а именно л.а. „.....“ с рег. № *****.

С оглед на всичко казано до тук, искането на защитата за отмяна на определението не може да бъде удовлетворено.

Не може да бъде удовлетворено и алтернативното искане на защитата за присъждане на $\frac{1}{2}$ от равностойността на процесното МПС, защото то не е в режим на съпругеска имуществена общност /СИО/ между обвиняемата и лицето С. А.И., който е изключителен собственик на автомобила. То би било в режим на СИО по смисъла на чл.21 от СК, но само ако правото на собственост върху него бе придобито по време на брак между горните двама и то в резултат на съвместен принос. От доказателствата по делото става ясно, че между обвиняемата П. и лицето С. И. не е сключван граждански брак, а е налице единствено съжителство на семейни начала. При този режим на съжителство, придобитото по негово време право на собственост само от единия от съжителстващите, не превръща другия в

обикновен съсобственик, още по-малко в съпружески такъв. Придобитото става изключителна собственост на съжителстващия, който го е придобил.

Тук само за пълнота следва да се вметне, че дори процесното МПС да бе в режим на СИО или в режим на обикновена съсобственост между обвиняемата и лицето С. И., то тогава, по мнението на този въззивен състав, правилното приложение на разпоредбата на чл.343б ал.5 от НК би налагало да отнеме $\frac{1}{2}$ ид. ч. от правото на собственост на дееца, а за останалата $\frac{1}{2}$ ид. ч. - да му се присъди в тежест заплащането на нейната равностойност.

Несподеляемо е възражението на защитата за допуснато СПН при постановяване на обжалваното протоколно определение, аргументирано с твърдението, че същото не било подписано с електронен подпис. При справка в ЕИСС се установява, че протоктът от съдебното заседание, проведено на 15.02.2024г. по НОХД № 46/24г. на В. РС, в който протокол е инкорпорирано и обжалваното определение, е подписан от съда на същата дата в 14:06 часа, а от съдебния секретар преди това – в 13:48 часа. Вярно е, че според отразеното в съдебния протокол, съдебното заседание е приключило на горепосочената дата в 10:00 часа, което значи, че при постановяване на обжалваното определение и обявяването му на страните, същото не е било подписано с КЕП. Това обаче не е в нарушение на чл.33 ал.7 и ал.8 от НПК. Първата от тях гласи, че: „Съдебните актове се изготвят като електронен документ в единната информационна система на съдилищата и се подписват с квалифициран електронен подпис“, а втората – че: „Когато следва да бъдат положени подписи на страни, съдебният акт се изготвя и на хартиен носител. Тези актове се въвеждат в електронна форма в единната информационна система на съдилищата“. Казано иначе, тези норми не поставят изискването всички съдебни актове, включително и обжалваното определение, първо да бъдат подписани с КЕП, а след това да се обявяват на страните, каквото например е императивното изискване на чл.310 ал.1 от НПК, където е разписан хронологичен ред за постановяване и обявяване на присъдите. Според тази правна норма: „Присъдата се изготвя в единната информационна система на съдилищата и се обявява от председателя незабавно, след като е подписана с КЕП от всички членове на състава на съда“. Казано с други думи, за да бъде спазен редът за постановяване на присъдите е необходимо те първо да бъдат подписани с КЕП от съда, респ. въведени в ЕИСС и едва след това да се обявят на страните. Доколкото такова законодателно изискване не е

прокарано за останалите съдебни актове, то и обжалваното определение не е постановено в нарушение на закона.

Воден от горното и на основание чл.306 ал.3, във вр. с чл.334, т.6, вр. с чл.338 от НПК, Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 15.02.2024г. по НОХД № 46/2024г. на В. районен съд, постановено в производство по чл.306 ал.1, т.1 от НПК, с което на основание чл.343б ал.5 от НК е присъдено в тежест на обв. В. Г. П., ЕГН *****, да заплати в полза на държавата, парична сума в размер на 10 200лв. /десет хиляди и двеста лева/, представляваща равностойността на МПС, послужило за извършване на престъплението по чл.343б ал.1 от НК, а именно л.а. „.....“ с рег. № *****,

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____